

:: Kruvini socialistų susiremimai Berlyne ::

Bolševikai užėmė priemiestį, paliuosavo kriminalistus

Pabaltijos gyventojai šaukiasi Talkininkų pagalbos

SOCIJALISTAI LIEJA ŽMONIŲ KRAUJĄ.

BOLŠEVIKAI SUDEGINA ŠIĄ BERLYNĄ.

vieniems ir kitiems noriai valdyti šalį.

Hague, gr. 9. — Šiandien dar negalima nieko tikro pasakyti, kaip plačiai išsivystęs bolševizmas Vokietijoje. Bet yra žinoma, kad tenai bolševikai gamina praveisti visotinę anarchoją ir terorizmą.

Zarich, gr. 9. — Priešį rytą Berlyno gatvėse buvo mušiami tarpie socialistų, apie 180 žmonių užmušta ir atveista. Bolševikai paėmė savo rankose tris Berlyno priemiestius ir juos gynė su kulkasvaidžiais. Darbininkų ir kareivių komitetas atsakė pavartoti ginklus.

Pirmiausias bolševikų tikslas — paimiti savo rankose Berlyną, gi iš ten po visur plintanti anarchoją ir išnaikinimą. Sakoma, kad jei jiems nepasiseks paimiti Berlyną, grąžins, jie tą miestą sudeginą ir visai sunaikins ir vis vien turėsį viršų gauti.

60 žmonių užmušta.

Londonas, gr. 9. — Daily Express korespondentas praneša iš Berlyno, kad priešį rytą Berlyno gatvėse buvo apie 60 žmonių.

Bolševikų rankose vienas priemiestis.

Be šito Vokietijai grumoją kontrrevoliucija. Nes kuomet socialistai riejasi nepasidavimui šalies valdžiai, gera proga monarchistams organizuotis ir, pakilus, sugrąžinti sodą.

Berlynas, gr. 9. — Bolševikai savo rankose pasiūkė tik vieną Berlyno priemiestį — Neukoellin. Priemiestį valdo bolševikiškas darbininkų ir kareivių sovietas.

ANGLAI TVARKO COLOGNE.

Tasai priemiestis yra svarbus industrijos centras. Ten daug gyvena darbininkų, kurių didžiuliam link prie bolševizmo, kad patinginianti ir panaudoti svetimojo gėrui. To priemiesto sovietan ima 72 bolševikai, kurie priėmė vokiečių socialistų diuonai ir savo tarpai nepirė nei pastarųjų, nei Berlyno garnizono atstovų.

Aix la Chapelle, gr. 9. — Vokietijos mieste Cologne pakilo riaušės. Susirėmė gatvės revoliucionieriai su imperijalistais.

Bolševikai didžiuliečiai, jie šandien valdo Berlyną ir siekia prieš bolševikizmas kelti į gyventojus atimę, kad jie šalintusi bolševikų, kad prie jų neatsidėtų, nes bolševikų tikslas viską plėsti, atimti nuo monių savastis ir visur palikti kruviną terorą.

Miesto majoras kreipėsi į anglus prašydamas pagalbos. Anglų komendantas iš čia į Cologne pasiuntė kelis būrius kareivių su kulkasvaidžiais.

Didžiuliečiai socialistai raneš priemiestio Neukoellin magistratui, kad tenai bolševikų šeiminkavimas nėra ledis. Pažadėjo duoti visokią pagalbą, kad atsikratyti bolševikų.

AMERIKONAI ISKELIAVO Į COBLENZ.

Miestam priemiestį bolševikai užėmė iš kalėjimo pagauti kelias dešimtis krikščionų, kurie, žinoma, tuos

Amer. Armija, gr. 9. — Vokietijos mieste Coblenz pakilo baisi betvarkė. To miesto buržuazistai šaukėsi amerikų pagalbos.

Iš Treves tad pasiepta vienas amerikų batalijonas.

Jaus įstojo bolševikų eilėn. Ir kituose Vokietijos miestuose įvyksta riaušės.

Su revolveriais privertė rezignuoti.

Munich, Bavarija, gr. 9. — Ang vakarų burys apsiginklavusių kareivių įsilaužė į būvų vidijinių reikalų ministerio Amer (socialisto) namus ir su revolveriais privertė jį pagaminti savo rezignavimo raštą ir pasirašyti.

Ministeris išpildė reikalavimą. Bet tekste paėmė, kad jis tą atliko su prievarta.

PABALTIJOS GYVENTOJAI ŠAUKIASI PAJALBOS.

Londonas, gr. 9. — Livonijos, Estonijos ir Kurlandijos tarybos paskelbė atsiliepimą į talkininkus ir centroles šalis, kad šitie tuojais ateity pagalbos šiaurinės Rusijos gyventojams.

I kai-kurias paminėtų provincijų dalis įsibrovė rusų bolševikai ir žudo žmones, naikina nuosavybes, viską plėšia.

Iš Copenhageno pranešama, kad Pabaltijos gyventojams grumoją didis pavojus nuo bolševikų įsiveržimo.

Gyventojai tikisi, kad talkininkai laiku atsitys jiems pagelbą ir apsaugos juos nuo terorizmo.

Andai I Paryžiaus buvo paskelbta, kad anglų karės laivai įplaukė Revelio uostas su tikslu veikti prieš bolševikus. Bet toji žinia nebuvo patvirtinta.

GEORGE WASHINGTON PALIETĖ AUDRA.

Pres. Wilsonas stovi už savo paskelbtus principus.

Ant laivo George Washington, gr. 9. — Prezidentas Wilsonas yra sveikas ir jaučiasi kuogeriausiam upe. Užvakar laivą palietė baisi juri audra su lietuvi, taip kad laivo plaukimo greitumas paskubintas.

Ang dieną prezidentas Wilsonas kalbėjosi su keliais laivų keliaujančiais diplomatais, kaip tai su Prancūzijos ambasadoriumi, Italijos ambasadoriumi ir kitais. Kalbėjosi apie laisvę jūrose ir kitką.

Nors prezidentas neįleidžia į apkalbamo daikto smulkmenas, bet iš jo žodžių suprantama, kad jis laikosi savo keturiolikos principų, kuriuos jis seniau buvo kongrese paskelbęs.

Matyt, jis reikalauja, kad ir taika būtų padaryta sulig tų principų. Pav., jūrose nei viena kokia šalis ateityje negalės dominuoti arba turėti kokią nors viršenybę. Jūrės — tai tarptautinis visoms šalims laisvas kelias.

ATHOL'IO LIETUVIAI PAŽANGIUOJA.

(Telegrama "Draugui").

ATHOL, MASS., gr. 8. — Gruodžio 5 d. čia surinkta 1,800 dol. Lietuvos reikalams. Iš viso čia surinkta 2,140 dol. Ir vis dar lietuviai auksa ir pažangiuoja. Pinigai skiriami Tautos Fondui.

Aug. Petraitis.

NUŽUDYTA KUNIGAİKIS TIS SVIATOPOLK MIRSKII.

Stockholmas, gr. 9. — Iš Petrogrado pranešama, kad bolševikų teroristinė komisija pasmerkė miršop 14 žmonių, buk tai už koki suokalbį prieš bolševikų valdžią. Tai įvyko Smolenske.

Visi tuojais nugalabinti. Tarpe nugalabintų buvo kunigaikštis Sviatopolk - Mirskii su žmona ir kunigaikštis Eristov su dviem seserim.

Kunig St.-Mirskii buvo Rusijos diplomatas. Jis kituomet buvo ir Washington.

RUSŲ STOVIS APVERKTINAS.

Amsterdamas, gr. 9. — Čia per Vokietiją iš Rusijos sugrįžo Olandijos pasiuntinys. Jis pasakoja, kad bolševikizmas nieko kita nereiškia, kaip tik žmonių civilizacijos pabaigą. Tad viso pasaulio darbininkai visomis jėgomis turėtų kovoti prieš bolševikizmą.

Praktikoje bolševikų principai — nieko neveikti, nedirbti, bet imti augstas algas, atimti nuo kitų savastis ir taip barbariškai gyventi.

Rusijos darbininkų padėjimas baisesi apverktinas. Bolševikai juos pastatė tokiu stoviu.

New York, gr. 9. — Čia kalbama, kad sekančiais metais prezidentą Wilsoną aplankysią Italijos, Belgijos ir Britanijos karaliai ir Prancūzijos prezidentas.

VISI PRUSŲ KARŠ LOR DAI BUS PATRAUKTI TEISMAN.

Jie visi atsakys podraug su kaizeriu.

Londonas, gr. 9. — Reynoldo laikraštis praneša turį informaciją, kad buvusias vokiečių kaizeris Wilhelmus bus teisiamas Versailles'e, šale Paryžiaus, kurs įvyks pokarinis taikos kongresas.

Buvęs Britanijos premjeras Asquith ang dieną pasakė, jog talkininkų vyriausybės sutinkamies patraukti teisman ne vien kaizerį, bet ir visus kitus vokiečių militarinius vadus. Tasai teismas busis savo rūšies internacionalis teismas.

Kiek ligšiol sužinota, be kaizerio norima patraukti teisman buvusius kandelierius — Bethmann-Hollweg, von Hertling ir, matoma, princą Maximilianą. Toliaus busis teisiami: buvusieji užsienų reikalų ministrai von Jagow, Solf ir von Hintze; taippat buvusieji militariniai galvos: Ludendorff, von Tirpitz ir kiti.

Kaip kaizeris, taip ir jo šalininkai bus teisiami ne už karės pakelimą, bet už neįmonikas kariavimo metodus, ty, už Belgijos ir kitų šalių būsių anterojimą, už pasidierinių laivų skandinimą, už brutalų apsigėimą su karės nelaisvais, už moterų ir vaikų žudymą ir tt.

Asquith pasakė, kad pasaulio teisybė turi but padikotu. Ir žmonės už savo atliktus piktadarinius darbus turi but nubauti.

Vis tai dar tik sumanymai ir spėjolimai. Nes ligšiol nei viena talkininkų vyriausybė oficialiai nepasakė, kad kaizeris ir kiti bus teisiami. Tik Britanijos premjeras andai kalbėdamas pažymėjo, kad karės kaltininkai, kas jie nebutų, turės but patraukti atsakomybėn ir atnri nubauti.

Londonas, gr. 9. — Čin oficialiai paskelbta, kad anglai karės metu sunaikino visai arba išdalis 4,236 vokiečių lakstytuvus.

EXTRA! \$5,255 AUKŲ

Tiek surinkta vienu vakaru

Vakar, gruodžio 8 d., vakare Bridgeporto, Chicagoje Tautos Fendo skyrius surengė prakalbas Lietuvos laisvės reikalais. Prakalbos įvyko šv. Jurgio parap. svetainėje.

I prakalbas susirinko žmonių pilnutėlė didžiulė sveta nė. Buvo renkamos aukos. Surinkta \$5,255. Žmonių up pakilęs. Visi, kas kiek tik išgali, auksa Lietuvos laisvės reikalams.

Bet tai dar ne viskas. Kaip draugijos, taip pavien pasizadėjo trumpu laiku surinkti desimts tūkstančių dolier Taip veikia Chicago Bridgeportas.

Apaštališkas Sostas ir Taika

Krikščioniškas pasaulis raginamas melsties už teisingą taiką

Rymas, gr. 9. — Gruodžio 1 dieną Sventasis Tėvas Benediktas XV paskelbė encikliką viso katalikiško pasaulio vyskupams. Enciklikoje raginama visi tikintieji melsties, idant Apveizda išmintingai vestų taikos kongreso atstovus, kad jie praveistų teisingą taiką.

Vienoj enciklikos vietoj sakoma:

"Tas, prie ko taip ilgai du savo visas pasaulis, ko meldė visa krikščionybė savo karštomis maldomis ir prie ko iš teviškos širdies del visų gerovės raginome mes, kurie esame visuotino skausmo išreikšėjai, atėjo toje valandoje, kuomet nutilo paskutiniai armotų šuviai. Kas tiesa, iškilmingoji taika dar neįbaigė karės, bet laikina santaika (ginklių padėjimas) sulaukė skerdynes ir išnaikinimą sausumų, jūrose ir ore, laimingai atveriant kelį prie taikos."

Sventasis Tėvas karės pabaigą priskaito "Tam, Kurs valdo įvairius nuotikius, Kurs Savo gallestingume sujungdintas nuolatiniemis gerųjų maldomis, pagaliaus leido, idant žmonija lengviau atsidadų po tieko vargų."

Apaštališkas Sostas neapsakomai džiaugiasi gražiomis religijonimis demonstracijomis, kokios katalikiškam pasauli įvyks toliau taip sako: "Palieka dabar dar maldauti Visagalintį, idant toji

Pagaliaus Sventasis Tėvas baigia karštą atsiliepimą į viso pasaulio vyskupus, idant maldautų Visagalinio visoms pamaldomis kiekvienoje parapijoje, kad jis savo dieviška šviesa apvieistų kongresą, idant šis praveistų teisingą taiką, paremtą ant krikščioniškų teisybės principų.

Iš savo pusės, sakoma enciklikoje, Apaštališkas Sostas padėdos visokių savo apaštališkos pasuntinybės inteknu, kad kongreso nutarimai visur katalikų būtų priimti ir tikrai išpildyti su tikslu palaikymo visame pasauli tvarkos, ramybės ir sutikimo.

EBERT KLAUSIAMAS BUT PREZIDENTU.

Nesiseka vokiečių bolševikams su savo teroru.

Copenhagen, gr. 9. — Vokiečių bolševikai pagrumoją, kad jie Berlyne pakelsi baisų terorą ir šalies valdymą paimsi savo rankose.

Po numalšinimo bolševikų, Berlyno gatvėse kareiviai su jurininkais atliko parodavimus ir demonstracijas, ypač prieš kandelierius. Jie reikalauja, kad kandelierius būtų teisiami.

Vokietija yra respublika, gi pirmtinis respublikos prezidentas turi but drangas Ebert. Tegu gyvena prezidentas Ebert!"

Kandelieris demonstrantams atsakė, jogei jis neapsiimas but prezidentu, kol to nematys steigiamasis susirinkimas. Gi šalies valdymas turį ir tolesniai pasiikiti dabartinės laikinos valdžios rankose.

Tuomet demonstrantai ėmė šaukti, kad steigiamasis susirinkimas turį įvykti jau šio dienos.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
TERMS OF SUBSCRIPTION
One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Three Months \$2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application

"DRAUGAS"

Šio laiško tikslas - informuoti
PILNABALVIKUS KAINA:
Metams \$5.00
Savi metams \$3.00
Pretensijos mokėti tik tada, kai
laiškas skaitomas. Nėra jokių
priešpriešiškų ar kitokių reikalavimų
už mokėjimą. Tikslai geriausiai
išsakyti, kai mokėjimas yra
"Money Order" arba įmokėjimas
per banką. Tikslai.
DRAUGAS PUBLISHING CO.
900 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone McKinley 4114

Boševikų jėgos šaltinis.

Nevienam sunku suprasti, iš kur boševikai įgavo tiek jėgos, kad ir Kerenskį nuvertė, ir Čecho-slovakų kariuomenę atstūmė tolyn į Siberiją, ir nepasidavė tūkintys armijų, cinacius iš įvairių pusių. Bandykime pažvelgti boševikų jėgos šaltinį.

Rusija, nors laukininkų žalis, bet tie laukininkai gyvena toli viščiškai ir visame priklauso nuo miestų. Tai-gi Rusija, beveik labiau negu kitas šalis valdo miestai, ypač didieji: Petrogradas, Maskva, Tula, Tveris ir kiti.

Tuose Rusijos miestuose nėra gatvėkarių, pigiai ir greitai nuvežėnų žmonių iš krašto į vidurį. Todėl Rusijos miestuose visai maža yra rimtų, rimtų pakraštinių. Dėl šios didelės miestas yra iki visos iš didžiųjų miestų. Petrograde buvo tokių, kurie gyveno po keltą tūkstančių asmenų.

Tai, žinia, kad tokių didžiųjų miestų vienas buvo savininkas. Tūkstančiai nuomotų. Nuo tos buvo nežmoniška didelė Petrograde viduryje ant Naxskio apie 50. Katarinos katalikų bažnyčią ketvirtiniais sieksiais pilkos žmonės buvo skaitomus trijų tūkstančių rublių vertės. Iki prieš karą. Sudig to buvo ir puomos: pabaigoje devyniolikto šimtmečio už kambarių krautuvi dviejų sieksnių plokščių prie gatvės reikėjo mokėti 500 rublių į mėnesį.

Gyvenamieji kambariai priemonių ir atkarpų gatyv ant Voryfian Salos tame pačiame Petrograde (44 viorštai nuo miesto vidurio) skaitėsi 5 iki 7 rublių už langų mėnesiui.

Lengva suprasti, kaip tai buvo sunku miesto vienuolėn. Nėra ką kalbėti apie vargus. Ministrų tarybų nariai, gaudami algos daugiau negu 10,000 rublių metams, labai skaudavo, nes neturėdami savo namų sunkiai suvedavo galus su palais. Teko kalbėti apie tai daug kartų su vienu Pliugino-Ministro tarybos nariu ir su profesorium Apšvietos Ministro taryboje išbuvusiu daug metų. Karės laiku namų vargus dar padidėjo.

socialistų taisyklę, kad namai priklausė gyvenantiems juose. Tas mokslas labai patiko visiems miestų gyventojams, išskyrus namų savininkus ir tuos, kurie doros žvilgsniais neturėjo atimti nuosavybę nuo asmenų. Rusijoje dorą branginamųjų žmonių yra labai maža dalis, maža tebuvo ir namų savininkų, todėl miestuose įsigalėjo boševikai.

Laukuose jie rado kitą sąvoką tvirtę. Ten buvo daug dvarų, o kaimiečiai kiekvienas turėjo labai mažai žemės. Mažokni tos žemės paskyrė caras Aleksandras II, panaikindamas baudžiavą 1861 m., o per 60 metų po to ukiniški dionidrių skaitėsi Rusijoje po dar dvidešimt didesnių žemių nepasidavėjus nei kiev. Ji negalėjo daugintis priprikim del to, kad sudiečių žemių buvo nuosavybė viso kaimo, o ne kiekvieno atskiro asmens.

Boševikai apėkė, kad boševikai pasidavė dvarų žemes. Tai labai patiko laukų ukiniams. Tai-gi kaimuose susidarė kita boševikų stiprybė, nedaug žmonių skirtinga nuo miestuose.

Tu dviejų stiprybės šaltinių boševikams ištėks per dešimt, gal dvidešimt, metų. Šiandien jau matyti skirtumas tarp miestų ir laukų. Miestuose žmonės ammus vakio bendrai-sulig socializmo teoriją, nors visai. Laukuose rusai dvarų žemės vartoja kiekvienas sau, beveik kaip buržujai. Iš to jau darosi boševikų nepasitenkinimas ukiniams.

Nepasitenkinimo atsiradimas miestuose. Boševikiški valdžia rado ammus tvirtai sustatytus, su gerai dengtais stogais. Taip pat ir gatvės buvo išgrįstos, tiltai mieste aprūpinti, vandens traukimo ir nuleidimo prietaisai tvarkoje. Pamažėli tai visa genda.

Kadangi boševikai konfiskavo laukų indėlius, tai kol kas turi iš ko vieni kitą daug pataisyti miesto įstaigose pagendant. Bet ilgai išsilaikyti senos tvarkos kapitalai. Tada triseis mokėti riuklės ir žarna didelės, jei ne pinigais tai darbu. Jų ir iki šiol triobų nuoma Petrograde buvo nežmoniška pakilusi didmiz delto, kad reikėjo dėti nežmoniški mokesčiai miestui. Be jų negalima buvo apseiti, nes reikėjo statyti ir taisyti tūkstančius tiltų tame tarp vandens pelkėse pastatytiame mieste.

Kada senieji miestų įtaisai susidėvė, tada boševikai turės mokėti tokias duokles, kokios iki šiol mokėdavo nuomos. Pinigai Rusijoje netenka vertės del to, kad per daug pridirba popierius ir delto, kad socializmas apėkritai žada penai-kinti pinigais. Todėl duokles arba mokesčius reikės atlikti darbu. Jis bus priverstinis, kaip priverstinis yra visi mokesčiai. Tada Rusija turės baudžiavą. Šiandien dar negalima spėti, ar grįš Rusiją baudžiavą, su nuvers boševikus ir grįš prie asmeninės nuosavybės.

Lietuva ir Lenkija.

(Tą-a iš "Dr-go" 285 num.)

Reikalai.

Atmetus karišką gvarantiją, dar lieka Lenkijos reikalai, visuomenės protas ir širdis. Šituos trejus dalykus galime pažinti iš jų istorijos. Šio neteks niekur matyti, kokį nuostolį Lenkija turėtų, jei Lietuva atsisavėtų tautybę ir taptų lenkiška. Priešingai, jų istorikai kaltina savo praeitį už ką permažai mus lenkiai. Užteks priminti vieng M. Bo-brzynski, nes jis yra ne vien pagirtas istorikas, bet ir politikos veikėjas, žymus savo šalyje.

Jei-gu Lietuva taptų lenkiška, tai per ją Lenkija prienyt prie Baltijos Jūros, o tai lenkams visai nekenktų. Taip pat nekenktų, jei prie lenkų skaitliaus prisidėtų trys milijonai žmonių daugiau ir didelis plotas žemės su visais turtais ant jo.

Kadangi negalima abejoti apie mirtus čia dalykus, todėl reikia padaryti išvadą, kad lenkų reikalai negarantuoja lietuvių tautybės.

Ar negarantuoja jos lenkų protas ir širdis? Ar penkų simty metų sugyvenimas ne-sukūrė lenkuose tiek meilės lietuviams, kad jos ištėks il-giems metams Lietuvą apsaugoti nuo pasikėsinimo polio-nizuoti ją?

Du perėjodu lenkų jausmuose.

Peržiūrint lenkų dvasios ir širdies išreiškėją jų literatūrą ir raštiją iš pat pradžių iki naujausių laikų, lengva pastebėti du labai skirtingus perėjodus. Pirmasis perėjodas apima tuos laikus, kada lietuviuose nebuvo tautinio susipratimo. Tada lenkai gana tankiai meilingai misedavo Lietuvą ir lietuviams. Bet ir tuo laiku buvo mums pašėpimo. Per daug sunku būtų šiandien suvesti, ko daugiau esame girdėję iš lenkų, ar meilės ar paniekinančio pašėpimo.

Antusias perėjodas, nors trumpas bet gausus ir naujas. Tai mus tautinio atgimimo laikai. Iš tų laikų lenkų literatūroje jau nerandame mums meilės. Tais laikais lenkų publicistikoje ir luose viešpatuoja žolis litvoman, užėmęs mums vardo vietą. Nerinksimė kitų uogų ir žiedų iš lenkų raštijos daržo šiais laikais. Jie visi mums skaudūs. Net ir rimtieji mokslininkai, kaip profesorius Bruckner, nesigalėjo mums dagių ir talentingiausias H. Sienkiewicz mums paniekinuo.

Apšėjimas su mumis.

Tautos jausmai taip-gi apšėjami jos apšėjime su naujai įvykstančiais daigtais. Lenkų visuomenės apšėjimas su lietuvių tautybės atgimimu, nei lenkams garbės neatnešė nei mums nedavė ženklų, kad galėtume juose matyti savo tautybės pagerbimo gvarantiją.

Beveik nėra lietuvių veikėjų, nevisuoties su lenkais ir neprityrusio iš jų tiek klinčių, skriaudos, persekiojimo, smėto ir kitos rusies neteisėybų, kad kalbą apie susidėjimą su lenkais tik atnaujina senais žaidžais. Lenkų Tautinė Demokratijs visas priemones pripa-lįsta doromis, jei tik jos tar-nauja Lenkijos tikslams. Ta Tautinė Lenkų Demokratijs maži turėjo dorą priemonę stabdinti mus tautos atgim-

res. Ji ta darė, prisipažindama, kad tautos egoizmas vykta. Kitos partijos neturėjo taip žiaurių principų, delto mažiau sąngosai užmetimui, o mūsų neapykanta buvo nemažiau persimaisius už Tautininkus Demokratus. Kai kurie Reales Politikos šalininkai, arba Lenkų Pirmųjų Partijos nariai pavieniuose atsitikimuose žiauriau negu Nardo-wey apšėdavo su mumis.

Kaip skauda.

Mes prikiame prie žemės su rūpesčiu ir vargu dauginame savo tautybės augmenelę. O lenkai dvarininkai savo žvilgsniais esantais misedavo ir ji ir mus pirštus. Kol tie pirštai neužgijo perauksti yra kalbėti apie Lenkijos ir Lietuvos dejamą į vieng viešpatiją. Čia ne pagiesos dalykas, o tik reikalas žiūrėti į susidariusius tautų jausmus (var-kant jų gyvenimą. Lenkų poetas dar mus tautinio miegojimo laikais rašė, kad lietuvis esąs nepiktas.

Ala jebeli ko go mahuzy:

To i w groble nie przebaczy.

(Jei kas lietuvių užkūps, tam nei mirties nedovanos.) Nuo to laiko, kaip lenkai pradėjo neprielankinti apseiti su lietuvių tautybę, jie užkabinio lietuvių pačiame skaudžiausiuose ir neapsakomai brangiuose daig-tė.

Kenksminga klaida.

Iš Urano orbytos įlinkimą mokslininkai įspėjo, kad turi būti Neptunas pirma negu ji išvydo teleskopu. Tūkintų orhyta šioje karėje yra tautų neprigulnybė. Ant tos orbytos yra aiškiai matomas įlinkimas: lietuvių neptigulnybė dar nepripažinta. Iš to mes susekame tamsoje tunantį lenkų įtekma neptuną. Ir tą taip-gi skaitome skaudžiu mums dalyku.

Man išrodo, kad lenkų politikos vedėjai padarė didelę klaidą, taip skaudžiai apšėdami su mumis mus visatinio at-gimimo metu. Bet nei aš, nei kas kitas šiandien negali atitaisyti tos klaidos. Aš galiu suvaldyti savo širdį, neskeibti viešai ko pats prityriau, bet nei aš kitas negal padaryti, kad pora milijonų širdžių vienoje tautoje imtų ir permaintyti savo prigimtį.

Nei vienas mažų tautų reikalus tvarkantis politikas negali paniekinoti to fakto, kad lietuvių širdys yra seniai ir skaudžiai įžeistos. Tai-gi visi politikai turi pripažinti, kad lenkų protas ir jausmai nedo-da lietuviams gvarantijos, kad jų tautybę lenkai pagerbs.

Iš to lieina, kad Liubli-no unija betakant prie įvykių faktų reikia taip perdribti, jog iš jos nieko nelieka.

Asmeninė unija.

Ar nepalikti taip kaip buvo gana ilgą laiką, kad Lietuva su Lenkija buvo divi atskiri ir lygi viešpatijai su vienu monarchu? Jug laip buvo susivienijusios Norvegija su Švedija, Vengrija su Austrija ir pa-tū Lietuva su Lenkais prie Liubli-no uniją. Tada Lenkų karalium buvo drauge Lietu-vos kunigaikštis, o šiaip viskas buvo skyrimas.

Vengrijos ir Norvegijos pavyzdžiai nelabai mus įtikrina, nes Norvegija pirm keliolikos metų atsiakyrė nuo Švedijos su dideliu karės pavojum. Ven-

goje taip-gi panaikino savo ryšius su Austrija. Geriau mums neiti į tokias politiškas sutartis, kurias paskui turėsi-me laužyti, kaip Norvegai ir Vengrai.

Asmenų unijų istorijoje matytis du krypsniai. Vienas krypsnys veržiasi atskirti, kaip ką tik minėtuose pavyzdžiuose; kitas-gi eina taip kaip buvo tarp lietuvių ir lenkų. Iš pradžių divi viešpatijai su bendru monarchu, paskui Lietuva jau nebeviešpatija, o tik autonominė jos dalis, ant galo ir autonomija panaikinta. Mes nemorime tuo pačiu keliu at-rukart keliauti į praeitį, delto nematome naudos ne asmeninėje unijoje.

Pasaulyje darosi kaskart daugiau respublikų. Turiu-tam yra gana gilia ir gana plačių priežasčių. Lietuviai, ypač Amerikoje, labai aiškiai linksta prie respublikos. Kas ir lenkams ar neatsis pasitenkinti ta pačia viešpatijos išvaizda. Respublikose nei kokios asmeninės unijos nebūna, išskyrus protektoratą vieng ant kitos. Bet protektorato mus praityje nebūna.

Iš visų šitų savo praities kritišką apsarstymą lieina vienas neabejotinai aiškus iš-vedimas, kad Lietuva neturi dėtis su Lenkija į vienybę nei vienu jau buvusiu būdu, nei atsikartojant klaidoms atsi-kartos ir nelaimės, arba pasi-darys da didesnių.

Politikos prievarta.

Kartais pasitaiko, kad tau-ta turi neatidedamą ir neiš-vengiamą reikalą tokių, kad jų negali aprūpinti sau vieno, o lengvai aprūpina susidėda-mas su kita, nors nemalonia tauta ir viešpatija. Tokius reikalus vadina necessitē poli-tique, arba politikos prievarta.

Nežinomas, arba po prama-nyta vardu pasislėpęs rašėjas, kuris šveicary dien. Courier de Geneve rupinasi lietuvių reikalais, tvirtina, kad ir lietuviui dabar iš politikos prie-vartos turi dėtis su lenkais į vieng viešpatiją. Gaila, kad tas raštininkas nepridėjo nei kokių išvadų. Nors aš bejoju, ar būtų mane įtikinęs, bet būtų palengvinęs dalyko apsarstymą iš visų šalių.

Laisvės apgynimas.

Jieškodamas pamatų tai poli-tiškai prievartai, atsimenu reikalą gintis nuo užpuolikų. Mes su trimis milijonais gy-ventojų, su kariškėmis jiego-mis maždaug 150,000 karėvių beveik nieko nereikiame tarp ginkluotų pasaulio tautų, tai-gi turime jieškotis draugų, kad sutarę su jais galėtume šį-tą reikšti. Šalia mus yra septynis syk didesnė už mus lenkų tauta. Iš vien su jais galėtume sudaryti 1,200,000 vyrų armiją, kuri jau šį-tą reikišia. Jei dar prie sutar-ties prisidėtų nemažesnė už lenkus Ukraina, tai susidary-tų apie pustrėčio milijono vy-rų armija ir žemė apimtų vi-są Europos tarpą nuo Be-to-sios iki Juodosios jūros su įvai-riais vietiniais vaisiais su ga-lėjimu plėtotis į žiaurus per Baltąją Jūrą ir į Pietus per Juodąją.

Šitas supanymas labai pa-tinka lenkam. Jie turi ga-na stiprią pramoniją. Jei a-pie juos susidarys neprigul-mingos viešpatijos, tai tos ga-lės neįsileisti lenkų širdinčių, arba iš jų reikalauti maito, galės dėti pastangas, kad na-mieje pramonija išdygtų, ga-

DARBAS

PASITIKĖJIMAS.

Informacijos ir Apšvietos Biuro prie Suv. Valstijų Dar-bo Departamento Industrija-lių įstaigų skyrius pasitike-jimų laiko vienu svarbiausiųjų elementu industrijoje, pereiant nuo karės į ramybės laikus.

Amerikos karėvių pergalė Europos karės laukuose svar-biausiai ir pasisekė del pasi-tikėjimo žmonių valdžiai. Jie suprato, jog jų sunai ir gim-tinaiškai fiziskai ir moraliskai buvo apsaugoti visu tuo, ką ga-li žmogus išrasti. Jie žinojo, kad nuo to laiko, kada jų vai-kai paliko savo namus, kad ne-šė, karės našta už laisvę, tie jų mylimieji bus prižiurimi ir vedami medijos rankos, taip kaip geriausiai galim. Tos motyvos, tėvai ir giminės, būtų suradę jog geriausios mintis, geriausias patarnavi-mas, augščiausias gabumas moksle ir medicinoj buvo įs-lytiesti tulkon, kad apsaugoti jų vaikus nuo fiziškos ir dorikos bledies. Iš to liejoma ir supratu-mo gimė pasitikejimas, kuris palaikė ištvėrę, našumą, ir pastebėtiną drąsą vyrų apka-usose, kas išgelbėjo svieto ci-vilizaciją.

Valdžia taip-pat lygiai rūpi-nos ir del darbininkų gero. Bošališkumas, su kuriuo indus-trijaliai reikalai buvo sutvar-kyti ir greitas svarstymas in-dustrijos klausimų parodė, kaip vadžia giliai ima atyden ekonomiskąjį darbininkų pa-dėjimą. Iš darbininkų pusės, jie išreiškė pasitikejimą vald-žia, mądomomis jos patarnai-ninkavimais, ir klausymais jų patarimų ir to viso pasekmė buvo tik labai mažas industri-jalis judėjimas. Taigi pasiti-kėjimas valdžiai pasirodė la-bai naudingas draugijų karės laike, jis padėjo jai atlikti svarbiausius darbus — taupū-mą, paskatino išdirbti karės reikmenis, pakėlė patrijotišką atsidavimą karės programai, padėjo pasisekti didžiausią karės istorijojej paskolai, ir su-vedė žmones į artimesnius ry-

šius, kurie padėjo užjaušti ir suprasti jos siekius ir troški-mus. Turint toki atlyginimą už pasitikejimą laike karės, nėra jokios matomos priežas-ties, del kurios pasitikejimas nebūtų dar naudingesnis ra-mybės laikais.

Del tautos apsigimimo rei-kia, kad žmonės būtų susivie-niję į vieng tvirtą, pasirū-šį kuną. Ramybės problemos reikalauja tokio pat susivie-nijimo dvasiškai ir tokio pat nuoširdaus pasirūšimo jas tin-kamai išrasti. Karė padėjo tai dvasiai pamatus.

Ramybė užbaigs statyti pra-dėtąjį darbą.

Žmonių reikalai tebėra rei-kalais tautos.

Pasitikejimas tauta padės nepersikriamai surišti tuos visus reikalus.

KAIZERIUI DARBAS.

Majoras tarpininkauja ieško-tojui darbo, kurį suteikia sandimo biuras.

Prieš keletą dienų provi-dence Majoras prisiantė į vie-tos Samdymo Biurą vyrą, ku-ris buvo ieškojęs darbo po vi-są miestą, ir kuris niekaip ne-galėjo gauti del vienos tik priežasties, butent delto kad nežiurint, jog jis buvo Ame-ricos pilietis, turėjo negeistū-gą "Kaizerio" pavarde. Ant galo, kaip į paskutinę vietą nuėjo pats majoras, budamas nusiminime, jog nesiseka dar-bo gauti. Ypatingai, jis gerai išrodė, bet jo vardas buvo priežastimi jo nepasisekimo.

Ant galo p. Kaizeris pribu-vo ten kur jis privalejo pir-miausiai eiti — įSuvienytų Valstijų samdymo biuro ofisą —ir parodė nuo majoro raštą, jog jis ieško darbo.

Jis gavo darbą tą pačią di-ną.

Dabar dalykai greitai bėg ir nepoigo Samdymo biurą-gal prisieis suteikti darbo tik ram buvusiam kaizeriui, ku-ris liko prašalintas iš savojo darbo be jokios rekomendaci-jos. Kas-nekas, o Samdymo biuras galės tai atlikti.

KATALIKISKOS ŽINIOS.

Nepersenai prie Kildare Ave. ir Washington boulevard tapo pašventyta augštoji mo-kykla (High School), priklausanti St. Melso parapijai ir galinti talpinti dvyliką šimtų mokinių. Žemoje tos parapi-jos mokykloje telpa trylika šimtų vaikų. Juos mokina Dievo Apveizdos vienuolės. Mokintojoms parapija pastatė didelį ir patogų namą su dar-želiu. Prie augštosios moky-klos yra trioba Krikščionių Prolij vienuoliams, ku-ris veda augštąją mokyklą. Tarp tų mokslo įstaigų stovi didelė ir graži tvirtai pastaty-ta mura bažnyčia, o prie jos suligiant mažai bet užtekti-nai gera klebonija. Pirm tri-dešimt penkių metų toje vie-toje buvo bala. Prie parapijos pakėtimo daugiausiai prisidė-jo kunigas P. J. McDonnell.

Subatoje ir nedėlioje, 23 ir 24 lapkr. Chicagoje viešbutyje La Salle buvo susirinkimas visiems žinomos katalikiškos vyrų organizacijos vadina-mos Knights of Columbus (Kolumbo Vyčiai), ne visos, bet tik viršūninkų, su sky-

lais. Susirinkime pasitiko, kad ta draugija turi 4000 pi-rinktų veikėjų kasdien gaus-čių priimti valdybos įsaku pa-vestą darbą, o jau pasitūm-jusius savo mokyklama gerai iš-atlikti. Tartasi apie tai, kaip kolumbo Vyčiai (K. of C.) įstatys gyrtančius iš ka-rės vyrus į tas vietas, ku-ris seniaus penlingai dirbdav. Jei nepasisektų to padar-vienam ar kitam vyrui, tai of C. parapijs (buvusiam reivuii kitokį penlingą už-mima, arba kreipis prie dūjos. Suriinkime taip-gi pa-rodė, kad K. of C. taip gerai dirbo šios karės metu, jog už sipelnę oficialią pagyrimą iš augštų asmenų. Tapo perskal-tyti liškai p. F. S. Adamson'o ir F. M. Deerrhake, kuriuodė karės patarnavimo darbus ve-da Illinojanų valstijoje ir k-pitono W. A. Moffett'o, d-džiosios jurevių Stoties le-mendanto Great Lakes'e.

Sticks ir Bonds Prekmi ir Bait
dant vilkimo dūdas. Jaukiam
100 So. La Salle St., Chicago, Ill.

SAVE SUG
FOR THE
PUB

PIRKITE

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES

PUSPADŽIAMS SKURA

PUSPADŽIAMS SKURA

ALEX. M. WALSKE.

GRABORUS

Matateu graborius. Alitaks
vhookins laido-
vavos kopiglas
sial. Turis so-
vo karabonus ti
automobilina.

Talpari disce-
ne dali grabu
patis dirbavos.

3307 Auburn Ave.
Telephones 4133

Dr. G. M. GLASER
PIKARTIKKOJA 26 METAI
Gyvenimas ir ofisas
1149 S. Morgan St. Kortė 82 84
CHICAGO, ILL.
Specialistas
Moteriškų, Vyrų ir Vaikų
Taipgi Chroniško Ligų.
OFISO VALANDOS:
9 iki 10 ryto, nuo 12 iki 2 po
pietų ir nuo 6 iki 8:30 vakaro
Nedėlios vakare ofisas uždarys.
Telephone Yrda 687

DR. LEO AWOTIN
Gdytojas, Chirurgas,
Akulsis
1920 So. Halsted St., Chicago.
Kalba lietuviškai, latviškai
ir rusiškai.
Valandose: 10—12 rytų; 6—9
vakaro. Tel. Canal 4567

AR ESI VARGINAMAS S
VIDURIAIS?

VIDUOLIAI:
Jeigu taip, tai turi būtina! per
sinti pakelti, "Hexa Pilla" 200 ir
pakelti.
Priskirkite krasos lanktelį, o g
sute dykni sampeli. Ant pardav
pas
Hecht's Cut Rate Drug Store
3450 So. Halsted St.
Priskirpicioje ir kiti valetai
duodami pigiau negu kitur.

V. W. RUTKAUSKAS,
ADVOKATAS

Veda Ilika Vilniaus Teismas
Ofisas Didmokyji:
60 W. WASHINGTON STREET
Manhattan 609
Tel. Central 8472

Ofisas ant Bridgeport:
8205 SO. MORGAN STREET

Gyvenimams, 612 W. 33rd St.
Tel Yards 4631

Dr. M. Stupnicki

3109 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Valandee:—4 iki 12 ii ryto;
5 po pietų iki 8 vak. Nedėlio.
Telefonas Yards 4032.

A. A. SLAKIS,
Lietuvis Advokatas
LAWYER

Ofisna miesta:
12-ty Inby — Kambaris 1302
Association Bldg.
19 No. LaSalle St.
Chicago, Ill.
Telefonas Randolph 1895
Utarninka ir Petyncios vahu-
sis nuo 7 iki 9 val.
2255 So. Halsted Street,
Tel. Yards 6492

Telefonos Pullman 60

DR. W. A. MAJOR
GYDYTOJAS IR
CHIRURGAS
Oficinas 11719 - Michigan Ave.
Adynos 8:30 iki 9 Neryto -- 1
iki 2 po pietų --- 6:30 iki 8:30
vakarų. Nedėlionis nuo 10
iki 11 Neryto.

JOSEPH C. WOLON

Lietuvis Advokatag
29 SO. LA SALLE STREET
Gyvenimo Tel. Humboldt 91

Vakaraus 2911 W. 22nd Street
Tel. Rockwell 6999.
CHICAGO, ILL.

Telefonas Boulevard 7179
DR. P. ŽILVITIS
DOKTORAS

CHIRURGAS
2215 South Halsted Gatyé
CHICAGO, ILL.

Resid. 923 S. Ashland St., Chicago
Telefonas Haymarket 2544
DR. A. A. BOTH

DR. A. A. ROTH,
Rusų gydytojas ir chirurgas
Specializacija: Moteriškos, Vyrų
Vaikų ir visų chroniškos ligos

VALANDOS: 10-11 ryto 7-3
piety, 7-8 vak. Nedelioms 10-11

DR. M. HERZMAN
IS RUUSIOS
Geraal betuutuvana Suomessa per 20
muuta halpoa potilaita sydäntaaja, chi-
rurgian ja AKUTIEHIT.
Ostonsia ir Laboratorija: 1925 W.
18th St., metoli Piek St.
VALENTINOS: Nuo 10-12 plety
F 6-8 uuhkarak. Telefonas
Camei 2118.
GYVENIMAS: 2412 S. Halsted
Street.
VALENTINOS: 8-9 ryto 18mat.

Telefonas: Mokinai 6764
Dr. A. K. RUTKAUSKAS
 GYDO VISO KLAS LIGAS
 3457 South Western Boulevard
 Kansas W. 66106 Gaithe

DRESS DESIGNING

Kirpiman, pri-
tiskimas ir siuvi-
mus ypač kepaui
išmokinama per
naują Master Sys-
temą ir trumpame
laike dienomis ar
vakarais.

Specializacija skirta.

Mokiname Power Machine siuvi-
mus. Moksleis garantuota nuo \$15
iki \$30 į savaitę, o galima išmok-
ti trumpu laiku už mažą kainą.

MASTER SEWING SCHOOL
J. F. KASNERA, PRESIDENT,
118 N. La Salle Str., 4th Floor,
Skolai su City Hall.

Dr. C. Z. Vezelis
LITUANIAN DENTIST
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėlionis pagal sutarimą.
4712 SO. ASHLAND AVENUE

SERGEKITE SAVO AKIS.

dežimo, kuomet laivą išplaukė į kra-
vą, kuomet skaitė ar siūvė ar ra-
šė, tai tuomet yra benklas, kad
reikie Jums akimys. Mažo 15 metų
patyrinias priduos Jums geriausia
pasiruošimą už priemonas kaimo,
net taip hemai net iki 12.95.

Ilgamais patiekimais dykai.

JOHN SMETANA
Akių Specialistas
1801 S. Ashland Av. Chicago
Kampos 15-tos gatvės.
3-čio laisvė Vėš. Mačio apšiekos.
Kambari 11, 15, 16, 17 ir 18.
Tęmėkite į mano pasiekus.
Valandos: nuo 9 val. šlyto iki 9
val. vakaro. Nedėliu nuo 9 val.
ryto iki 12 valandai dieno.

Reikalingas vaikas į "Draugo" spaustuve. Gera moka už taisyklę, išligos labai prieinamos. Del gero ir darbsta vaikinai puiki ateitis. Atsiskaito tvojais į

Draugas Publ. Co.,
1900 W. 46 St.,

1800 W. 46 St., Chicago, Ill.
Paelethau vargonininka, gera katalika ir bažnytinė muzikoj užtiktiną prasišlavinsio. Pagoraulasua, ka buty dailininkas.
Rev. A. Jurgaitis,
Box 195,
Exhert, Pa.

Mrs H. A. Raphele,
229 West Swissvale Ave.,
Edgewood, Pittsburgh, Pa.

Paieskau brodie Antano Stankaus
Jis gyvena Kenningtone 5 metal ni
gal. Pacina is Kauno gub. Raseini
pav. Kvedainis parapijes. Turu
laikai svarbi reikialy pas J.
bokitie man ji surasti.

Jieva Brazaitienė,
4600 So. Wells St., Chicago, Ill.

informacijomis kreipkitės su
laiku
Vargėninkas c-o "Draugas"
1800 W. 48 Str., Chicago, IL

Juškaičio Gyveno Philadelphia taip pat Juozapo Spėjus gyveno New York. Labai norėčiau ji pamatyti.
Petronėlė Juškaitė
Po vyru Jurgaitienė
10727 Burtley ave. No. Chicago, Ill.

A. A. SLAKIS,
Lietuvis Advokatas
LAWYER
Ofices mists:
15-ty lugy — Kambaris 1301
Association Bldg.
19 So. LaSalle St.
Chicago, Ill.
Telefonas Randolph 1895
Užsieniams ir Prancijoms vėsi-
mėms nuo 7 iki 9 val.
8255 So. Halsted Street,
Tel. Yards. 4482

Telefonas Pullman 60
DR. W. A. MAJOR
 GYDYTOJAS IR
 CHIRURGAS
 Ofiſas 11719 • Michigan Ave.
 Adyenos 8:20 iki 9 Myrto — 1
 iki 2 po pietų — 6:20 iki 8:20
 vakaro. Nedėlionis nuo 10
 iki 11 Myrto.

JOSEPH C. WOLON
Lietuvis Advokatas
29 SO. LA SALLE STREET
Gyvenimo Tel. Humboldt 91
Vakarais 2911 W. 22nd Street
Tel. Rockwell 6999.
CHICAGO, ILL.

Telefonas Boulevard 7179
DR. P. ZILVITIS
 DOKTORAS
 IR
 CHIRURGAS
 2212 South Halsted Gatvė
 CHICAGO, ILL.

Resid. 923 S. Ashland (Rv. Chic
Telefonas Haymarket 2544

DR. A. A. ROTH,
Husus gydytojas ir chirurgas
Specijolius Moteriskų, Vyriskų
Vaikų ir visų chronikinių ligų
Ofis: 2354 So. Halsted st., Chic
Telefonas Prover 3052

VALANDOS: 10—11 ryto 3—5
pietu. 7—8 vak. Nedėliams 10—11

CHICAGOJE.

Firmadienis, Gruod. 9, d. Leokadija, Valerija, Restitutas
Antradienis, Gruodis 10 d. Euralija, Karpoforas.

KOVA PRIES PIKTADARYBES.

Chicagoje pakelta smarki kova prieš piktdarybes, kurios pastaraisiais laikais vis labiau apsiausia mietoje, ir kurias nelengva pannaikinti.

Tuo tikslu suorganizuota organizacija arba komitetas iš žymesniųjų 32 miesto piliečių profesionalų vertėivių. Toji organizacija eis pagalbos miestui jo kovojime prieš įvairiausias piktdarybes.

Toji organizacija knoveikias parupins kovai 1919 ir prasidės veikimas prieš piktdarius.

Pasekminge-niam veikimui pirmiausia pačiam mieste yra būtina reikalingos reformos. Organizacija pasidarys knoveikias praveisti reikalingas reformas. Nes be jų tik bus bergždžias darbas kovoti prieš piktdarybes.

Tuo tarpu pasiulomos reformos yra tos:

Padauginti policijos skaitliq. Policija atskirti nuo visokios politikos. Paaugstinimai gali but teikiami policijoms ne politikos žvilgsniais, bet sulig užsitaravinio, už narsumą ir didvyrybę. Mokinti policijoms prie lūdiymo taisyklių.

Teismams rinkti geresnius teisėjus, bepartijinius.

Valstijinio prokuroro ofise neturi veikti politika. Prokuroro asistentais neturi but skiriami politikieriai.

Panaikinti prisiekusių teisėjų vienbalsį sutikimą, jei norima teisiamaį apkalinti. Jei iš 12 teisėjų 9 teisėjai sto-vi už apkaltinimą, teisiamaisturi but kaltas. Gi šiandie teisiamąjį gali paluosuoti kad ir vieno teisėjo pasipriešinimas.

Kaltinamųjų rekordai turi but pilnai atskleidžiami. Teismas ne tik privalo žinoti kaltinamojo policijini rekordą Illinois valstijoje, bet ir kitose valstijose.

Pasiuloma daug ir kitokių svarbių reformų. Žinoma, münima organizacija pati viena negali įvesti tų reformų. Tai visų piliečių pareiga tą padaryti.

Taigi čia kalbama tik apie tas reformas, kuomet piktdarius prisiema suimti ir juos bausti. Bet apie pačių piktdarybių versmę neprisi-menama. O tas ir yra svarbiausia. Nes kuomet bus pannaiktos tos versmės, tai piktdarybės pačios savaimi išnyks.

Svarbiausia piktdarybių versmė tai pačių žmonių atsitolimimas nuo Dievo, nekrikščioniškas gyvenimas. Nes kas pameta Dievą, tas netenka doros. Be doros būdami tėvi šaukleja nedorus vaikus. Šie panaugę imasi galvažudystių, plėšimų ir kitokių bjaurių darbų.

Be doros tėvi leidžia savo priaugliams vaikams veikti, ką tik jie nori, kalbėti, ką tik jiems seilė atneša, vaikloties, kaip tik jiems patinkama. Juk tai puikiausioji piktdarybių mokykla. Tokių tėvų vaikai, nekuomet neužgę baugyčių ir negirdėję skelbiamo Dievo žodžio, dažniausiai išauga galvažudžiai. Nieko jie ant savęs vyresnio nepripažista, už savo piktus darbus nepramato bauginės.

Tai svarbiausioji piktdarybių versmė. Reikia pirmiau

INFLUENZA MAZEJA.

Paskutiniai raportai sveikumo būram skaudus, kad Chicagoje susirgimai nuo influencos ir plančiū užderimo nu-labėja. Tadi laikurie pirmiau užderyti teatrali išnaujo atidromi.

Ir Evanstone influencos slantimas apistoją. Žmonis suparanta gruođiantį pavojų, ima labiau prisitaikinti prie sveikatingumo parėdymų ir todėl subūko epidemijos slantimą.

Miestelincos Glencoe ir Winnetka uždrausti visokie viešieji žmonių susirinkimai.

SUARESTUOTA EVANSTON "GRAZUOLE".

Evanstone jau antrą kartą policija suarestavo Ella Hansson, kuri skaitosi ten gražiausia mergina.

Jinai intariama brangakmenų pasisavinimo iš namų, kuriose tarnavusi už tarnaitę.

POLICIJA IESKO ZMOG. ZUDŽIO.

Ties Division ir Wood gatvėmis nežinomas motoreiklistas suvažinėjo Joseph Krajewski, federalinį inspektorių iš ordinance departamentu. Krajewskis mirė.

Policija dabar teiraujasi apie tą motoreiklistą žmogūdį.

VISI GAUS DARBĄ.

Iš Chicagojos pačtos būsio 900 vyrų tarnauja karinamėnėje. Postmasteris Carlile pranešė, kad jie visi, kaip tik sugryž namo, tuojais gaus darbus, kokius pirmiau buvo dirbę.

PO 8:00 VAKARE VAIKŲ NEBUS GATVEJE.

Evanstone paskelbta parėdymas, kad po 8:00 vakare nei vieno vaiko nebūty gatvėje. Visi vaikai turi but namieje.

Tėvams pranešta, kad po tos valandos vaikai bus areštuojami ir už tai turės atsakyti tėvai.

MERGINOS ORGANIZUOJASI.

Chicago Telephone Company dirbančios merginos operatorės pagaliaus pasidrasino ir užmezgė telefono operatorių uniją.

Tuo tikslu turėta susirinkimas Muscineis Hall. Naujon unijon kol-kas įstėjo tik 26 merginos.

Susirinkime tarp kitko kalbėtasi apie 8 valandų darbų dieną.

Chicagoje paskelbta svies-tai ir klauštinimas boykotas. Chicago Woman's Association of Commerce pirmiškai atsi-liepė į Chicagojos moterių žemininkes boykotuoti visai-nėtus produktus, kol jie neap-pigsianti. Boykotas skelbia-tai puikiausioji piktdarybių mokykla. Tokių tėvų vaikai, nekuomet neužgę baugyčių ir negirdėję skelbiamo Dievo žodžio, dažniausiai išauga galvažudžiai. Nieko jie ant savės vyresnio nepripažista, už savo piktus darbus nepramato bauginės.

Savo kelin, distrikto prokuroras veda tardymus, kad su-sekti tuos, kas pakelia kainas ir kas išnaudoja žmones.

žmonių širdis tobulinti, pa-lenkti jas prie Augščiausiojo. Gi tuomet nebus reikalingos nei policijinės, nei teisminės reformos.

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ.

KAT. VIENYBES SUSIRINKIMAS.

Katalikų Vienybės mėnesinis susirinkimas atsisbus utar-ninke, gruodžio 10 d., 7:30 val. vakare. Dievo Apveizdos par. svetainėje (18-ta ir Union gatvių). Labai svarbioje valandoje gyvename. Reikalų visokių daugybės. Darbas turi buti atliktas ir atliktas tinkamai. Katalikų Vienybė turi tuomi viskuom rūpintis. Užtai tas susirinkimas svar-bus. Skyrių, draugijų atstovai bei atstovės ir veikėjai malonės skaitlingiausiai į šį susirinkimą atsilankyti.

Valdyba.

PADEKA.

Nedėlioj, gruodžio 1 d., 1918 m., Lietuvos Vyčių 13 kuopa atlošė puikią komediją "Pirmas Degtinadaris". Sv. Kryžiaus parapijos svetainėje, tos pačios parapijos naudai. Žmonių buvo pilna svetainė; valdinimas puikiai atliktas, visiems labai patiko; taigi ir pošto parapijos naudai liko \$64.00. Už taip naudingą pasidarbavimą mūsų parapijai Lietuvos Vyčių 13 kuopai iš-reiškii nuosirdžiausią ačių.

Klebonas Sv. Kryžiaus par. Kun. A. Skrypkas.

IŠ TOWN OF LAKE.

Aukos į Tautos Fondą.

Nedėlioj, gruodžio 1 d. Sv. Kryžiaus parapijos svetainėje, L. Vyčiai buvo surengę vakarą, kuriame leido šeiminiškai vietas Tautos Fondo skyrini reikalais neprigul-mingos Lietuvos.

Kaltėjo šie gerbiamieji kalbėtojai: kun. N. Pakalnis ir klebonas, taipgi kun. A. Brška, Nekt. Pr. Sv. P. M. klebonas. Kalbėtojai puikiai nupiešė neprigulmingos Lietuvos reikalus. Padarius publi-koje rinkliavą, aukoję šie: Po 20 dol.: Ona Pocaitė, A. L. ngirdas, Jonas Jakutis, J. Bolelis, K. Survila.

Po 15 dol.: F. Laurinavičius, G. Mikaluskis, J. Žilvitenė.

Po 10 dol.: N. Sabaliauskis, A. Petkunas, J. Andrijauskienė, Emelija Naviekas, K. L. sauskis, J. Merkelis, M. Šveikauskis, St. Lukošius, P. Čer-auskis, J. Janutis, R. Moe-kaitė, M. Riliškis M. Kairys, J. Viliamas, A. Šikšnius, J. Juška, J. Jonkus, Petras Dur-ša, J. Norvilas, J. Olrickis, J. kamušėnas, Vigevienė.

Po 5 dol.: A. Simenas, J. Žvirauskis, B. Vitartaitė, J. Girsks, N. Kudoba, A. Macas, O. Ivaškevičienė, B. Ivaškevičius, A. Noreikienė, I. Kelp-ša, A. Metrikis, K. Mocunas, J. Dobravolskis, V. Brinevičius, J. Juraška, Z. Drutenaitė, P. Rankienė, M. Zlaboda, St. Grijonis, P. Bartkus, J. Kolelis, P. Vikroška, J. Bir-giolaitė, M. Donbelis, J. Cie-mas, V. Žiras, N. Karlaivičius, D. Ziogas, St. Baranauskis, Al. Ponavas, J. Mankaitė, V. Čeponis, J. Karčanskis, K. Mi-sius, J. Girsks, J. Sandvitienė.

Po 3 dol.: J. Bondžiunas, N. Gapšas.

Po 2 dol.: A. Sedbaras, A. Pocius, Z. Jakimauskienė, A. Mikuzis, K. Pauširna, A. Kveiva, K. Mikalunienė, A. Antonavičienė, S. Mileris.

Po 1 dol.: J. Pudžaitė, A. Rokaitė, A. Juodgalvis, P.

Godona, B. Narnševičius, J. B., A. B., P. Kelpšaitė, Jonas Bartkus, E. Tarvilaitė, Z. Je-žaitė O. Augškalniene, A. Stankus, J. Jašinskas, V. Ka-tauskienė, U. Laurinavičienė, V. Genis, A. Jotkevičius, J. Uksas, P. Augškalnis, N. N., N. N., N. N., P. Mockaitė, K. Zakas, A. Budreckienė, P. Kalvaitis, Žiekus, J. Lopšas, O. Širvitauskaitė, M. Žlikutis, J. Vaikinas, K. Seluckienė, J. Martinkėnas, A. A. Čebatoru-nas, J. Atkučaitienė, F. Var-pušinskis. Smulkių \$95.00. Viso labo \$602.00.

Pastaba. Keno iš gerbia-mųjų aukotojų nėra įrašytas vardas, arba iškreipta pavar-dė, teiksitis atsišaukti pas mane.

V. Stancikas, T. F. 39 sk. sekret., 1543 W. 46 St.

IŠ TOWN OF LAKE.

Kas sąjungiečių veikiamas.

Lapkričio 29 d. Mot. Sg. 21 kuopa turėjo savo mėnesinį susirinkimą Sv. Kryžiaus baž-nytinėje svetainėje. Susirinkiminas tapo atidarytas su mal-da per pirmininkę p-lę M. Brenzaitę. Toliau sekė nau-jų narių priėmimas. Sekančios ypatos prisirašė: M. Bal-nienė, M. Talskienė. Nuta-rė surengti vakarą ir sulosti: "Juodoji Somietė". Vakaro rengimui išrinkta komisija iš sekančių narių: M. Brenzaitės, P. Misevičienės, P. Jasinskienės ir Baltutienės.

Pirmininkė, M. Brenzaitė pranešė, kad vakarėlis del pa-gerbimo naujų narių įvyks pirmą nedėlioj po Naujų Me-tų. Tat-gi kviečiamos visos tos, kurios mano prisirašyti prie Moterių Sąjungos, kad prisirašytų prieš tą vakarėlį, kad geriau būtų sykiu pasi-džiaugti su visomis sąjungie-tėmis.

Lai auga ir stiprėja, moterių idėja.

Nut. rašt. M. Mikšaitė.

IŠ TOWN OF LAKE.

Lietuvos laisvės reikalams aukų rinkėjai.

Nuo gruodžio 3 d. mūsų kolonijoj Lietuvos laisvės išga-vimui aukų rinkėjai jau pradėjo vaikščioti po du per lie-tuvių namus rinkdami aukas.

Sekantieji vaikėto: klebonas, kun. A. Skrypkas, J. Balnis, J. Baltutis, M. Šedienė, A. Po-cius, A. Petroševičienė, M. Sveikauskis, A. Damaška, Z. Mestauskaitė, J. Dabravalskis, V. Katauskienė, J. Mace-lis, M. Karlavičius, Ona Lau-rinskaitė, Z. Jesaitienė N. Širvinskis, J. Viliamas, M. Laurinskaitė, P. Vitkus, K. Mikolijunienė, M. Paukštis, M. Baltrukonaitė, P. Vyčas, M. Mikšaitė Petruskis, P. Mar-cinkevičiūtė, J. Juraška, N. Sokaitė, J. Nutantaitė. Rei-kia pažymėti kad mūsų kolonija jau persirito per tuku-tantį, vien tik prakalbese su-aukotais pinigais. Bet tai dar ne visi turėjo progos sa-vo dalį paaukoti ant Lietuvos neprigulmybės aukuro.

Taigi gerbiamieji Town of Lake lietuviai. Visų mūsų priedermė dabar tik kloti gau-sias aukas ir dairyties, kad mūsų kaimynės kolonijos ne-pralenkty mus.

Pernai Bridgeportas pralenkė ir paliko mus užpakaly. Šimet nepasiduokim niekam. Juk mūsų kolonija kaip ir di-džiausia Amerikoje. Jeigu kitos gali surinkti 5, 8, tuks-tančius dolierių, tai mes už-sibėrkime \$10,000.00. Tau-

tos Fondo rinkėjams galite pilnai pasitikėti. Aukokite sulig išgalį. Rinkėjai priva-lo parodyti Tautos Fondo pa-liudijimus su valdybos ir klebono, kun. A. Skrypkos pa-rašais.

Vincas Stancikas, T. F. sk. sekretorius.

IŠ TOWN OF LAKE.

Aukų rinkėjų domai.

Visi Tautos Fondo 39 skyr. rinkėjai užbaigė Lietuvos lai-svės rinkliavos knygutę, teik-sitės ruošiau gražinti skyriaus sekretorini su parašu trustiso: Balnio ar Baltučio ant kiek-vienos lapelio pusės. Tas y-ra reikalinga del vedimo kny-gų. Žinoma, sugražinus vie-ną, reikia pradėti rinkti aukas ant kitos knygutės.

Vincas Stancikas, T. F. 39 sk. sekret., 1543 W. 46th St., Tel. Boulevard 9378.

ŽINOTINA BRIDGERTO LIETUVIAMS.

Kas turi kokius reikalus su "Draugu", kaip tai: Spaudos reikalais, apgarsinimais, už-prenumeravimais "Draugu", ar skundais: kam nepristato kasdiena "Draugo". Mel-džiū visų kreipties šio ad-resu:

J. MOZERIS, 3313 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Pas p. Joną ir Petronėlę Služas 2224 W. 23 St. atsibu-vo iškilmingos krikštynos ant kurių buvo susirinkę gražus būrelis svečių. Gražiai pralei-dę vakarą, taipogi ir nepamir-šo, nuvargusius brolius Lietu-voje. Buvo sudėta auka, ir su-rinko 9 dol. Aukojo šie as-menys: Po 1 dol.: D. Vaitke-vičia, B. Služas, J. Služas, H. Vaitkevičiūtė, J. Šneškauskis, J. Adomaitis, J. Zoharis. J. Služas 2 d.

HUNGER
For three years America has fought starvation in Belgium. Will you eat less - what meat - fish and eggs - that we may still send food in ship loads?

TAUTOS FONDO VALDYBOS ADRESAI.

Pirm. Kun. K. Urbonavičius, 20 Webster St., Brockton, Mass.
Vice-pir. p-lė B. Vaškevičiūtė, 71 Warwick St., Newark, N. J.
Vice-pirm. J. Rickis, 583 Hudson Ave., Rochester, N. Y.
Sekret. L. Šimutis, 456 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Izdininkas B. Vaišnoras, 1514 Carson St., Pittsburgh, Pa.
Izdo globėjas Kun. F. Kemėšis, 4943 W. 15 St., Cicero, Ill.
Izdo globėjas J. Grajauskas, 2016 Sarah St., Pittsburgh, Pa.

SAVE SUGAR FOR THE MAN WHO WILL FIGHT

Kalėdų Dovanų KRAUTUVĖ

Mūsų krautuvė pripildyta **Naujausios Mados TAVORU**

Deimantų, Arkso Žiedų, Gryno Aukso ir Pauksuotų, Latkrodėlių, Lenciugėlių, Kolionikų, Spilkų, Laketų, Šautuvų ir visokių Sidabrinų dalykų.

Mūsų krautuvėj pirkSITE teisingai gvarantuotą tavorą pigiau kai kitur

P. K. Bruchas
3321 S. Halsted St., Chicago, Ill.

SUSIVYNIJIMAS LIETUVIŲ RYMO KATALIKŲ AMERIKOJE
1886
LITHUANIAN R. ALLIANCE of AMERICA
TURTAS VIRŠ \$125,000.00

Apsidraudusiems nariams lėmoka:

PASALPOS:	POMIRTINĖS:
\$3.50, \$7.00, \$10.50 ir \$14.00 savaitėje.	\$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00 ir \$1000.00.

Prilimama sveiki vyrai ir moterys iki 50 metų amžiaus.

Mėnesinė duoklė sulig metų laike įsirašymo. Šiandien tu esi jauniausias, negu kada nors būsi; todėl rašykis dabar — atsiels matiaus mokėti, negu palaukus. Nelauk, kol pasenai ar apsigyvi.

Konstitucija, mokymų knyga, savaitinį laikraštį "Garsą" ir kitas poperas nariai gauna dykal.

S. L. R. K. A. kuopos randasi visose didesnėse Amerikos lietuvių kolonijose.

Susitinkok pas vietinės kuopos raštininką ir įsirašyk dabar. Jei tavo apilinkėje S. L. R. K. A. kuopos dar nėra, pasistengk, kad ten ją sutvėrus. Rašyk, klausdamas informaciją, pas Cent-ro Raštininką adresu:

P. MULEVIČIUS
158 GRAND ST., Sta. W., BROOKLYN, N. Y.

Telephone FULLMAN 971
Fred K. Malmstrom
AUKSORIAI ir OPTOMETRISTAI
Deimantai - Latkrodėliai - Grafinės
11335 Michigan Ave., Roseland
ROSELAND THEATER BLDG.
Atleikite ir pamatylite mūsų pilių Kalėdų Stock's

United States Food Administration License No. 94901

BANKES' The Best COFFEE 28c

Home Blend velimų parduodamas ir daug krautuvėj parduoda te pačią kavg po 25c.

GERIAUSIS SVIESTAS 67c	Uicinių Sviestas Labai geras po 32c	0000A Geriausio Danks ralygus su bent 30% 14c	DAIRY SVIESTAS 50c
------------------------	-------------------------------------	---	--------------------

Geriausias Storage Sviestas, svaras už 80c

WEST SIDE 1644 W. Chicago av. 1573 Milwaukee av. 1604 Milwaukee av. 1645 Milwaukee av. 2515 W. North av.	1826 Milwaukee av. 1217 S. Halsted st. 1625 W. 12th st. 1625 W. 12th st. 1625 W. 12th st.	1516 W. Madison st. 1217 S. Halsted st. 1625 W. 12th st. 1625 W. 12th st. 1625 W. 12th st.	NORTH SIDE 405 W. Madison st. 1217 S. Halsted st. 1625 W. 12th st. 1625 W. 12th st. 1625 W. 12th st.
---	---	--	---